

Προκλήσεις για την παραδοσιακή ηθική και τις αξίες στην σύγχρονη δυτική κοινωνία

Το δόγμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών, που κατέστη θεμελιώδης διδασκαλία της δυτικής κοινωνίας, ακολουθεί σταθερά την πορεία της φιλελευθεροποίησης. Ο φιλελευθερισμός αναδείχθηκε σε κύρια τάση των καινοτομιών στις νομοθετικές ρυθμίσεις της αρχής και του τέλους της ανθρώπινης ζωής, της οικογένειας, των σχέσεων μεταξύ των φύλων. Οι παραδοσιακές αξίες εξευτελίζονται, κηρύσσονται κτήμα των περιθωριακών. Τούτο συμβαίνει παρ' όλο που φορείς της παραδοσιακής ηθικής είναι η πλειονότητα του πληθυσμού των χωρών του κόσμου.

Βαθιά ανησυχία προκαλεί το γεγονός ότι η φιλελευθεροποίηση της νομοθεσίας στον τομέα θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών, η περαιτέρω προώθηση της ΛΟΑΤΚΙ ιδεολογίας, της έμφυλης ταυτότητας, των δικαιωμάτων στις αμβλώσεις και στην ευθανασία αποτελούν όχι απλώς πρωτοβουλία κοινωνικών οργανώσεων ή ορισμένων πολιτικών δυνάμεων, αλλά έγιναν μέρος της εθνικής πολιτικής κυβερνήσεων σειράς δυτικών χωρών, μέρος της ημερήσιας διατάξεως των διεθνών οργανισμών.

Η ευθανασία

Διευρύνεται ο κατάλογος των ευρωπαϊκών χωρών, οι οποίοι ακολουθούν την οδό της νομιμοποίησης της ευθανασίας. Παρά το συζητήσιμο αυτού του θέματος στην ευρωπαϊκή κοινωνία και τους πολιτικούς κύκλους, την έλλειψη κοινωνικής συναινέσεως, προωθείται ως κανόνας στη νομοθεσία και την νομοθετική πράξη.

Η ευθανασία είναι σήμερα νόμιμη στην Ολλανδία, στο Λουξεμβούργο και το Βέλγιο. Στην Ελβετία επιτρέπεται η υποβοηθούμενη αυτοκτονία. Φοβούμαστε την εφεξής αύξηση του αριθμού των ευρωπαϊκών χωρών, όπου επιτρέπεται επισήμως η εκούσια αποχώρηση από τη ζωή. Έτσι, τον Μάρτιο του 2021 το Κάτω Σώμα του Ισπανικού Κοινοβουλίου με την υποστήριξη των κεντροαριστερών κομμάτων ενέκρινε το νομοσχέδιο για τη νομιμοποίηση της ευθανασίας στη χώρα. Το έγγραφο επιτρέπει στους ενήλικους με «σοβαρές και ανίατες» ασθένειες να υλοποιήσουν απόφασή τους να αποχωρήσουν από τη ζωή.

Εν τούτοις, το νομοσχέδιο βρήκε και αδιάλλακτους αντίπαλους στο πρόσωπο των δεξιών πολιτικών δυνάμεων και θρησκευτικών κοινοτήτων, που θεωρούν απαράδεκτη την ευθανασία. Ειδικότερα δε, την ένστασή της εξέφρασε η Διάσκεψη των Ρωμαιοκαθολικών Επισκόπων της Ισπανίας, ενώ το δεξιό κόμμα Vox δήλωσε ότι θα αμφισβητήσει τον νόμο στο Συνταγματικό Δικαστήριο της Ισπανίας.

Εάν το νομοσχέδιο εγκριθεί από το Άνω Σώμα του Κοινοβουλίου της Ισπανίας και υπογραφεί από τον βασιλιά, θα αποποινικοποιηθεί το εν λόγω έγκλημα (μέχρι σήμερα, σύμφωνα με την ισχύουσα στην Ισπανία νομοθεσία, η παροχή βοήθειας σε οικειοθελή αποχώρηση από τη ζωή δύναται να επισύρει φυλάκιση έως δέκα ετών), αλλά θα παραμένει σοβαρό ηθικό πρόβλημα.

Το Κοινοβούλιο της γειτονικής Πορτογαλίας στα τέλη Ιανουαρίου 2021 επιχείρησε να υιοθετήσει παρόμοιο νόμο, όμως το Συνταγματικό Δικαστήριο διέγινωσε μη συνταγματικότητα σειράς διατάξεών του, ενώ ο Πρόεδρος της χώρας άσκησε το δικαίωμα αρνησικυρίας.

Είναι σημαντικό να επισημάνουμε ότι με την προώθηση παρόμοιων νομοσχεδίων τονίζεται ότι οι ιατροί και το ιατρικό προσωπικό επιτρέπεται να αρνηθούν την παροχή βοήθειας στην ευθανασία, εάν τούτο δεν συνάδει με τις πεποιθήσεις τους. Μήπως, όμως, το δικαίωμα σε αυτήν την άρνηση αποτελέσει κάποιου είδους δόλωμα με σκοπό την εξασφάλιση της εγκρίσεως από τους νομοθέτες της πράξεως της ευθανασίας, όπως κάποτε συνέβη με το υποτιθέμενο δικαίωμα των ιατρών να αρνούνται τη διάπραξη της αμβλώσεως; Υπάρχει κάθε λόγος να φοβούμαστε ότι η ανάπτυξη της πράξεως της ευθανασίας δεν θα σταματήσει μόνον στην αναγνώρισή της από εθνικές κυβερνήσεις:

θα αποκτά ολοένα και νέες μορφές: των εφήβων, κινητής μορφής, όπως αυτό ήδη υφίσταται στις Κάτω Χώρες.

Σεξουαλικές μειονότητες

Η κυβέρνηση των Δημοκρατικών στις ΗΠΑ ακολούθησε την πορεία συνεπούς υπερασπίσεως των δικαιωμάτων των σεξουαλικών μειονοτήτων. Σε ηγετικές θέσεις στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση για πρώτη φορά στην ιστορία των ΗΠΑ διορίζονται δεδηλωμένοι εκπρόσωποι των ΛΟΑΤΚΙ.

Η διαδικασία αυτή εξαπλώνεται και σε επιμέρους πολιτείες. Έτσι, το εκπονηθέν στην Καλιφόρνια νομοσχέδιο «AB 655» προβλέπει την απαγόρευση να υπηρετούν στην αστυνομία άτομα, τα οποία τάσσονται κατά των αμβλώσεων και των ομοφύλων συμβιώσεων. Το εν λόγω νομοσχέδιο προβλέπει τη μελέτη του παρελθόντος των υποψηφίων σε θέσεις αστυνομικών, ακόμη και ως προς το εάν ανήκουν στις λεγόμενες «ομάδες μίσους», δηλαδή σε όλους εκείνους, οι οποίοι τάσσονται κατά της διευρύνσεως των δικαιωμάτων των σεξουαλικών μειονοτήτων, των συμφώνων συμβιώσεως ομοφυλοφίλων. Στις «ομάδες μίσους» ενέταξαν και τους αντιπάλους των αμβλώσεων και στην ουσία όλους εκείνους, οι οποίοι τάσσονται υπέρ της παραδοσιακής ηθικής.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση κηρύχθηκε από το Ευρωκοινοβούλιο «ζώνη ελευθερίας των ΛΟΑΤΚΙ». Στο ψήφισμα, το οποίο υποστήριξαν 492 ευρωβουλευτές (άλλοι 141 καταψήφισαν και 46 απείχαν), αναφέρεται ότι οι Αρχές της Ευρωπαϊκής Ενώσεως σε όλα τα επίπεδα της διοικήσεως οφείλουν να προστατεύουν και να ενθαρρύνουν την ισότητα και τα θεμελιώδη δικαιώματα πολιτών, συμπεριλαμβανομένων και των εκπροσώπων των ΛΟΑΤΚΙ. Σύμφωνα με το έγγραφο, οι εκπρόσωποι των ΛΟΑΤΚΙ μπορούν στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ενώσεως να ζουν ελεύθερα και «να προβάλλουν δημοσίως τον προσανατολισμό τους και την έμφυλη ταυτότητα, χωρίς να φοβούνται τη μισαλλοδοξία, τη διάκριση ή τις διώξεις».

Με μεγάλη ανησυχία παρατηρούμε τις προσπάθειες εξαπλώσεως της ευρωπαϊκής απόψεως επί των δικαιωμάτων και ελευθεριών των σεξουαλικών μειονοτήτων στη σημερινή Σερβία και την Ουκρανία. Στη Σερβία συνετάχθη νομοσχέδιο σχετικά με τις ομόφυλες συμβιώσεις, το οποίο προκάλεσε κύμα διαμαρτυριών στη χώρα, μεταξύ άλλων και από την Ορθόδοξη Εκκλησία της Σερβίας. Το έγγραφο χορηγεί στους ομοφυλοφίλους εταίρους συμβίωση, η οποία θα καταχωρείται από τα κρατικά όργανα, δυνατότητα να ασκούν τα δικαιώματά τους στη σύνταξη, στην ιατρική και κοινωνική ασφάλιση στον ίδιο βαθμό, όπως και στις παραδοσιακές οικογένειες. Το νομοσχέδιο, βεβαίως, δεν εξισώνει τις ομόφυλες συμβιώσεις με τον γάμο, ως ένωση άνδρα και γυναίκα, αλλά καθίσταται βήμα στην πορεία προς την ολοκληρωμένη αναγνώριση των ομόφυλων συμβιώσεων.

Σύμφωνα με πληροφορίες των μέσων μαζικής ενημερώσεως της Ουκρανίας, το υπουργείο Πολιτισμού της χώρας και το «Ουκρανικό Ινστιτούτο Βιβλίου» προμηθεύθηκαν 1240 αντίτυπα του βιβλίου «Πριγκίπισσα + πριγκίπισσα: έζησαν αυτές καλά κι εμείς καλύτερα» για παιδιά από 5 ετών, που εμπεριέχει γνωρίσματα της επιθετικής προπαγάνδας των ομόφυλων σχέσεων. Τα κόμικς με θέμα τις ΛΟΑΤΚΙ σχέσεις διανεμήθηκαν σε παιδικές και σχολικές βιβλιοθήκες σε όλη την Ουκρανία.

Οι εκδότες ούτε κρύβουν ότι το βιβλίο αποσκοπεί στην υπερκέραση των «στερεότυπων αντιλήψεων» για τις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένων και των γνωρισμάτων του φύλου.

Η Ουκρανία επιλέγει μια ευρωπαϊκή πορεία αναπτύξεως και ταυτοχρόνως συμφωνεί στην υιοθέτηση κανόνων και αξιών, τις οποίες ουδέποτε νωρίτερα δεν συμμεριζόταν ο ουκρανικός λαός. Τέτοια «ευρωπαϊκά ιδανικά», που καταστρέφουν την αντίληψη περί παραδοσιακής οικογένειας και σχέσεων μεταξύ των φύλων, συναντούν την αντίσταση των θρησκευτικών κοινοτήτων της Ουκρανίας, δημιουργούν ένταση στην κοινωνία.

Αλλά και στη Ρωσία ακούμε φωνές, οι οποίες προτείνουν τη νομιμοποίηση των περιουσιακών δικαιωμάτων ατόμων, που ζουν σε ομόφυλες συμβιώσεις. Αρχικά μπορεί να φανεί ότι τέτοιες πρωτοβουλίες αποβλέπουν στην καθιέρωση μόνον ενός περιουσιακού νομικού καθεστώτος, που επιτρέπει να εξασφαλίσει τα συμφέροντα των ομόφυλων συμβίων. Εν τούτοις, η εμπειρία των ευρωπαϊκών χωρών, που προχώρησαν πολύ μακριά στην υπόθεση της υπεράσπισης των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΚΙ, δείχνει ότι η νομιμοποίηση των ομόφυλων ενώσεων εκεί άρχισε ακριβώς από τη νομιμοποίηση των περιουσιακών δικαιωμάτων των εταίρων. Έτσι, λ.χ. συνέβη κάποτε στην

ΟΔΓ.

Τα ομοφυλόφιλα ζευγάρια στη Γερμανία μπορούσαν να κατοχυρώσουν τις σχέσεις τους από το 2001 μόνον στο πλαίσιο της λεγόμενης «καταχωρημένης συμβιώσεως», που προέβλεπε την προστασία των περιουσιακών και κοινωνικών δικαιωμάτων των εταίρων. Το 2005 στα πρόσωπα που ζούσαν σε ομόφυλη συμβίωση, χορηγήθηκε περιορισμένο δικαίωμα υιοθεσίας παιδιών, υπό τον όρο ότι μεταξύ του παιδιού και ενός εκ των γονέων υπάρχει εξ αίματος συγγένεια. Το 2013 το Συνταγματικό Δικαστήριο της Γερμανίας όρισε ότι η υιοθεσία από έναν εταίρο δύναται να επεκταθεί και σε παιδιά, που δεν έχουν συγγένεια εξ αίματος. Το 2017 μετά από πολλαπλές αποτυχημένες προσπάθειες η Μπούντεσταγκ ενέκρινε τον νόμο «περί γάμου για όλους», ο οποίος προβλέπει την πλήρη αναγνώριση των ομόφυλων ενώσεων στη Γερμανία και την εξίσωσή τους με την παραδοσιακή οικογένεια.

Καθώς αυξάνεται η ανοχή της κοινωνίας προς τις συμβιώσεις ομοφυλοφίλων και την προβολή των δικαιωμάτων των σεξουαλικών μειονοτήτων, αυξάνεται στις δυτικές χώρες και ο αριθμός εκείνων, οι οποίοι αρχίζουν να ταυτίζονται με το ΛΟΑΤΚΙ και πρωτίστως μεταξύ των νέων. Τον Φεβρουάριο του 2021 το αμερικανικό Ινστιτούτο Γκάλοπ δημοσίευσε αποτελέσματα της δημοσκοπήσεως, σύμφωνα με την οποία την τελευταία πεντηκονταετία πολλαπλασιάστηκε στις ΗΠΑ ο αριθμός των ανθρώπων, οι οποίοι αυτοπροσδιορίζονται ως ΛΟΑΤΚΙ. Ερευνητές ισχυρίζονται ότι μόνον οι αμφιφυλόφιλοι αυξήθηκαν κατά 38 φορές. Επίσης παραθέτουν στοιχεία, που αποδεικνύουν τη σημαντική αύξηση των ΛΟΑΤΚΙ τα τελευταία χρόνια. Το 2020 το 5,6 % των ενηλίκων Αμερικανών αυτοπροσδιορίσθηκαν ως ΛΟΑΤΚΙ, ενώ το 2017 τέτοιοι ήσαν το 4,5 %, ενώ το 2016 год το 4,1 %. Την περίοδο από το 2012 έως το 2015 το 3,5 % έως και το 3,9 % των ενηλίκων αυτοπροσδιορίσθηκαν ως ΛΟΑΤΚΙ.

Η έμφυλη ιδεολογία

Άλλο ένα επώδυνο σημείο για την κοσμοθεωρία, που στηρίζεται επί των παραδόσεων, αποτέλεσε ο έμφυλος αυτοπροσδιορισμός του ανθρώπου. Και δεν είναι μόνον η ενδυμασία unisex, η οποία εμφανίσθηκε ακόμη τον περασμένο αιώνα, τα κοινά αποχωρητήρια αγοριών και κοριτσιών, τα σχολικά πειράματα μεταμφιέσεων αγοριών ως κοριτσιών και αντιστρόφως, αλλά η ιδεολογία, που προβλέπει την εμφάνιση μιας νέας κοινωνικής και νομικής έννοιας ως gender (κοινωνικό φύλο). Το κοινωνικό φύλο δεν έχει σχέση με το φύλο του ανθρώπου με το οποίο γεννήθηκε.

Η έμφυλη ταυτότητα και ο σεξουαλικός προσανατολισμός θεωρούνται στις ΗΠΑ ως σπουδαίες συνιστώσες της ισότητας μεταξύ των ανθρώπων. Τον Φεβρουάριο του 2021 η Βουλή των Αντιπροσώπων των ΗΠΑ υιοθέτησε νομοσχέδιο «Περί ισότητας», σύμφωνα με το οποίο ο σεξουαλικός προσανατολισμός και η έμφυλη ταυτότητα θα προστατεύονται πλέον από το κράτος στο ίδιο επίπεδο όπως και η φυλετική κατηγοριοποίηση. Τα μέτρα προστασίας θα έχουν ένα ευρύ πεδίο εφαρμογής από την παιδεία και την κατοικία και καταλήγοντας στις τραπεζικές πιστώσεις.

Η υιοθέτηση του νομοσχεδίου αναστάτωσε την αμερικανική κοινωνία, όπου είναι ισχυρή η παραδοσιακή αφετηρία. Ακόμη και η ίδια η ψηφοφορία στη Βουλή των Αντιπροσώπων διαίρεσε τους βουλευτές σχεδόν κατά το ήμισυ (224 ψήφους υπέρ και 206 κατά). Το εν λόγω νομοσχέδιο παραπέμφθηκε προς εξέταση από την αμερικανική Βουλή ήδη το 2019, αλλά δεν πέρασε από την ελεγχόμενη από το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα Γερουσία. Οι ρεπουμπλικάνοι και οι θρησκευτικές ομάδες τάχθηκαν ευρέως κατά του νομοσχεδίου, ισχυριζόμενοι βάσιμα ότι οι προβλεπόμενες τροποποιήσεις δύνανται να θίξουν τις θρησκευτικές πεποιθήσεις πολλών πολιτών της χώρας.

Σχετικά με την προώθηση της έμφυλης ιδεολογίας σε παγκόσμιο επίπεδο, μπορούμε ως παράδειγμα να παραθέσουμε τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (είναι γνωστή επίσης ως Σύμβαση της Κωνσταντινουπόλεως). Η Σύμβαση είναι ανοικτή για υπογραφή από τις 11 Μαΐου 2011. Προς το παρόν υπεγράφη από 46 χώρες.

Με μια προσεκτικότερη μελέτη μπορεί να φανεί ότι το κείμενο χρήζει υποστηρίξεως, εφόσον προβλέπει την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και τάσσεται υπέρ της προστασίας των δικαιωμάτων τους, καθώς και των δικαιωμάτων της οικογένειας. Όμως κατά την ενδελεχή ανάγνωση αποδεικνύεται ότι στον ιστό της Συμβάσεως εντάχθηκε το κοινωνικό φύλο, το οποίο

υπονομεύει τη φυσιολογική φυλετική διαίρεση των ανθρώπων και τις παραδοσιακές οικογενειακές αξίες. Η αναγνώριση ενός διεθνούς εγγράφου από τις εθνικές Αρχές στο μέλλον δύναται να οδηγήσει σε αλλαγή της εθνικής νομοθεσίας έναντι των φύλων. Επομένως, το έγγραφο μετεξελίχθηκε σε αντικείμενο κριτικής.

Η προβολή της έμφυλης ιδεολογίας καθώς και των δικαιωμάτων των σεξουαλικών μειονοτήτων κατέστη μέρος της ημερησίας διατάξεως του ΟΗΕ. Τον Φεβρουάριο του τρέχοντος έτους η Αρμοστεία του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα δημοσίευσε έκκληση προς τις ΛΟΑΤΚΙ ομάδες, με την οποία τους ζητεί να ενημερώνουν για «τα κύρια πρόσωπα», τα οποία ασκούν κριτική στην «έμφυλη ιδεολογία» και να παραθέτουν παραδείγματα «δημοσίων τοποθετήσεων ή δηλώσεων πολιτικών ή θρησκευτικών ηγετών, που προκαλούν τα δικαιώματα της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας».

Ιδιαίτερη προσοχή στην έκκληση δίδεται σε θρησκευτικές ομάδες, οι οποίες τάσσονται υπέρ της υποστήριξης της ζωής και της οικογένειας. Η Αρμοστεία του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα ζητεί να παραθέσουν «οποιαδήποτε παραδείγματα του πώς το δόγμα του κοινωνικού φύλου χρησιμοποιήθηκε στις θρησκευτικές ιστορίες ή στις διηγήσεις για τις παραδόσεις, τις παραδοσιακές αξίες και την προστασία της οικογένειας» σε αντιδιαστολή με τους νέους νόμους, που υποστηρίζουν τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ.

Στο κείμενο επίσης αναφέρεται ότι τα στοιχεία, που θα παρουσιασθούν στην Αρμοστεία του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, θα χρησιμοποιηθούν στην επόμενη έκθεση (κατ' εκτίμηση το καλοκαίρι του τρέχοντος έτους) του ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα του ΟΗΕ για τα θέματα προστασίας από τη βία και τη διάκριση για λόγους σεξουαλικού προσανατολισμού και έμφυλης ταυτότητας, που θα παρουσιασθεί στο Συμβούλιο του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα στη Γενεύη.

Ατενίζοντας τη διαδικασία απαξίωσης του ανθρώπινου προσώπου μέσω της νομιμοποίησης της πράξεως των αμβλώσεων και της ευθανασίας, της κατοχυρώσεως ολοένα και περισσότερο των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των σεξουαλικών μειονοτήτων, της ισοπεδώσεως των ορίων μεταξύ των φύλων, η θρησκευτική κοινότητα καλείται να κατευθύνει όλες τις δυνάμεις και την ενέργειά της στην προστασία της παραδοσιακής κοινωνικής και οικογενειακής ηθικής. Και πρέπει να πράξουμε αυτό ήδη σήμερα όχι μόνον σε διαθρησκευτικό επίπεδο, αλλά και στο επίπεδο ενός ευρέος κοινωνικού διαλόγου, καθώς και των εποικοδομητικών σχέσεων με το κράτος.

Η φιλελεύθερη ιδεολογία, η επιθετική και ενίοτε στρατευμένη εκκοσμίκευση, που διεκδικεί να μονοπωλήσει την ανθρώπινη συνείδηση, δεν ανέχονται την αλλοδοξία ή την εναλλακτική της ηγεμονίας τους. Αλλά οι θρησκευτικές κοινότητες, οι κοινωνικές δυνάμεις, οι οποίες υπερασπίζονται το παραδοσιακό σύστημα αξιών, δεν θα συμφωνήσουν να κρατήσουν τον ρόλο των παροίκων και δεν θα υποχωρήσουν σε κάποιο ιδεολογικό γκέτο. Και μπορούμε να το αποδείξουμε αυτό με τη σταθερή και σαφή μαρτυρία, τη συνεπή υπεράσπιση της θέσεώς μας και πρωτίστως στη διεθνή σκηνή.

του πρωθιερέα Σεργίου Ζβοναριόφ